

**Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din
Republica Moldova
Catedra „Fiziologia Omului și Biofizică”**

**CAIET DE LUCRU LA BIOFIZICĂ
Primul ciclu**

Numele prenumele studentului _____
Numărul grupei _____

Chișinău

TEMA 2: DETERMINAREA VISCOZITĂȚII LICHIDELOR

Scopul:

1. Determinare a coeficientului de viscozitate utilizând metoda directă (experiment demonstrativ).
2. Determinarea coeficientului de viscozitate, utilizând metoda relativă (cu utilizarea viscozimetrului Ostwald).
3. Importanța viscozimetriei în practica medicală.

Determinarea coeficientului de viscozitate, utilizând metoda relativă

Formula de lucru:

$$\eta = \eta_0 \frac{\rho t}{\rho_0 t_0}$$

Unde η și η_0 reprezintă coeficientul de viscozitate al lichidului cercetat și respectiv al apei distilate, iar ρ și ρ_0 reprezintă densitatea lichidului cercetat și respectiv a apei distilate.

1. Desenați cu mâna, figurile 2.3 și 2.4, din manual.

2. Completați tabelul:

Nr. experienței	η_0 , cP	ρ_0 , g/cm ³	ρ , g/cm ³	t_0 , s	t , s	η , cP
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

3. Determinați prin calcule, coeficientul de viscozitate pentru alcool și introduce-ți rezultatele în tabel.

4. Calculați abaterea medie pătratică (eroarea).

5. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului și analizați rezultatele obținute.

TEMA 9. EFECTE ULTRASONORE. TEHNICI ȘI METODE UTILIZATE ÎN MEDICINĂ

Scopul:

1. Studierea metodelor de emitere și de recepționare a ultrasunetului.
2. Familiarizarea cu efectele fizice și biologice ale ultrasunetului.
3. Aplicarea ultrasunetului în practica medicală.

1. Desenați cu mâna, figurile 9.1; 9.4; 9.5 și 9.7, din manual.

2. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului.

TEMA 3: DETERMINAREA COEFICIENTULUI DE TENSIUNE SUPERFICIALĂ LA INTREFAȚA LICHID-AER

Scopul:

1. Studierea fenomenului de tensiune superficială.
2. Studierea metodei relative de determinare a coeficientului de tensiune superficială.
3. Determinarea coeficientului de tensiune superficială utilizând metoda directă.
4. Importanța tensiunii superficiale în practica medicală.

Determinarea coeficientului de viscozitate, utilizând metoda relativă

Formula de lucru:

$$\sigma = \frac{F}{\pi \cdot d_m}$$

Unde σ reprezintă coeficientul de tensiune superficială al lichidului cercetat, iar d_{suma} reprezintă suma diametrului interior și diametrului exterior a inelului (lungimea conturului).

1. Desenați cu mâna, figurile 3.3 și 3.4, din manual.

2. Completați tabelul:

Nr. experienței	d_{suma} , cm	F, dyn			σ , dyn/cm		
0%							
25%							
50%							
100%							
X%							

3. Determinați prin calcule, coeficientul de tensiune superficială și introduce-ți rezultatele în tabel.

4. Calculați abaterea medie pătratică (eroarea).

5. Plasați aici graficul dependenței concentrației alcoolului de coeficientul de tensiune superficială. Pentru construirea graficului utilizați hârtie milimetrică. Determinați concentrația soluției necunoscute.

6. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului și analizați rezultatele obținute.

TEMA 7: FENOMENE OSMOTICE CELULARE

Scopul:

1. Studierea fenomenului de osmoză.
  2. Studierea metodelor și echipamentelor utilizate în măsurarea presiunii osmotice.
  3. Familiarizarea cu fenomenul de turgescență și plasmoliză.
  4. Evaluarea dimensiunii celulelor cu utilizarea microscopului.
  5. Familiarizarea cu aspectele biologice și medicale a presiunii osmotice.
-
1. Desenați cu mâna, figurile 7.1; 7.2; 7.3 și 7.4, din manual.

2. Inserați imaginile obținute în urma plasării celulelor în soluție hipertonice și hipotonică.

3. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului.

TEMA 11: DETERMINAREA MOBILITĂȚII IONILOR PRIN METODA ELECTROFORETICĂ

Scopul:

1. Studierea fenomenelor fizice ce au loc în procesul de electroforeză.
2. Familiarizarea cu metodele electroforetice în biologie și medicină.
3. Studierea echipamentului de electroforeză și a procesului de separare electroforetică a proteinelor din serul sanguin.
4. Studierea separării electroforetice a ionilor de Cu^{2+} și Fe^{3+} .

Determinarea mobilității ionice

Formula de lucru:

$$M = \frac{l \cdot d}{t \cdot U}$$

Unde l reprezintă distanța parcursă de sarcina încărcată electric, d este distanța dintre electrozi, t reprezintă timpul de efectuare a analizei, iar U reprezintă tensiunea superficială.

1. Desenați cu mâna, figurile 11.3 din manual.

2. Completați tabelul:

Nr. experienței	Ioni	U, V	t, s	d, cm	<i>l</i> , cm	M, cm ² /Vs
1	Cu ²⁺					
	Fe ³⁺					
2	Cu ²⁺					
	Fe ³⁺					
3	Cu ²⁺					
	Fe ³⁺					

3. Determinați prin calcule, mobilitatea ionică a cuprului și fierului și introduce-ți rezultatele în tabel.

4. Calculați abaterea medie pătratică (eroarea).

---

5. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului și analizați rezultatele obținute.

TEMA 19: SPECTRE DE EMISIE ȘI ABSORBȚIE. ANALIZA SPECTRALĂ

Scopul:

1. Noțiuni generale privind analiza spectrală.
2. Familiarizarea cu fenomenul de dispersie a luminii.
3. Construcția și principiul de funcționare a spectroscopului cu două tuburi.
4. Importanța analizei spectrale în practica medicală.

1. Desenați cu mâna, figurile 19.1; 19.5; și 19.6, din manual.

2. Completați tabelul:

Nr. experienței	Sursa de lumină etalon	Culoarea radiației	Lungimea de undă, nm	Diviziunea scării
1.	Vapori de mercur	Violet	408	
2.		Indigo	436	
3.		Verde	46	
4.		Galben	577	
5.		Galben	579	
		Roșu	623	
		Roșu-întunecat	691	

3. Desenați graficul dependenței dintre lungimea de undă și diviziunea scării, utilizați hârtie milimetrică.

4. Determinarea lungimii de undă a liniilor spectrului atomului de sodiu.

Numărul de linii	Culoarea liniei spectrale	Diviziunea scării gradate	Lungimea de undă a liniei spectrale (nm)		Denumirea elementului cercetat
			După curba de etalonare	După atlasul spectrografic	
1	Galben				Sodiu
2	Galben				Sodiu

5. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului și analizați rezultatele obținute.

TEMA 22: RADIAȚIA LASER. DETERMINAREA LUNGIMII DE UNDĂ ȘI ENERGIEI UNEI CUANTE

Scopul:

1. Prezentarea noțiunilor generale privind principiul de funcționare a laserului.
  2. Studiul construcției și principiului de funcționare a laserului cu He-Ne.
  3. Determinarea lungimii de undă, a frecvenței și a energiei unei cuante, utilizând o rețea de difracție.
  4. Utilizarea laserului în domeniul medico-biologic.
-
1. Desenați cu mâna, figurile 22.1; 22.2; 22.3 și 22.6, din manual.

2. Determinați lungimea de undă a radiației laser, utilizând formula de mai jos:

$$\lambda = \frac{dS}{nL}$$

λ – lungimea de undă a radiației laser;

d – constanta rețelei de difracție;

n – numărul de maxim;

S – distanța dintre $n=0$ și următorul maxim;

L – distanță dintre rețeaua de difracție și ecran.

3. Determinarea frecvenței radiatiei laser:

$$v = \frac{c}{\lambda}$$

Unde λ – lungimea de undă a radiației laser;

c – viteza luminii în vid, $3 \cdot 10^8$ m/s;

ν – frecvența radiatiei lase, Hz.

4. Determinarea lungimii de undă a radiației laser:

$$E = h\nu$$

E – energia unei cuante laser;

h – constanta lui Plank, $6,62 \cdot 10^{-34}$ Js;

v – frecvența radiatiei laser.

---

5. Completați tabelul:

Nr. de măsurări	n	L, cm	S, cm	d, mm	λ , nm	v , Hz	E, J
1	1			0,01			
2	2			0,01			
3	3			0,01			
Media							

6. Calculați abaterea medie pătratică (eroarea).

---

7. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului.

TEMA 24: DETECTAREA RADIAȚIILOR NUCLEARE

Scopul:

1. Radioactivitatea, tipurile de radiație, și interacțiunea lor cu substanța.
2. Familiarizarea cu termenii de dezintegrare radioactivă, activitatea preparatului radioactiv, perioada de înjumătățire.
3. Detectoare utilizate în măsurarea radioactivității.
4. Determinarea radiației nucleare cu utilizarea radiometrului B-4.

Determinarea coeficientului de viscozitate, utilizând metoda relativă

1. Desenați cu mâna, figurile 24.2; 24.6 și 24.7, din manual.

2. Determinarea fonului radioactiv:

Nr. experienței	Perioada de timp, t, min	Numărul de impulsuri, N	Activitatea fonului, Imp/min $A_f = \frac{N}{t}$
1	1		
2	1		
3	1		
4	1		
5	1		
Media			

3. Determinarea activității preparatului radioactiv, și absorbției radiației de către stratul de aer, în dependență de grosimea stratului:

Nr. experienței	Grosimea stratului de aer, d, cm	Perioada de timp, t, min	Numărul de impulsuri, N	Activitatea sumară, Imp/min $A_s = \frac{N}{t}$	Activitatea preparatului radioactiv, imp/min $A = A_s - A_f$
1	10	1			
2	20	1			
3	30	1			
4	40	1			
5	50	1			

4. Plasați aici graficul dependenței activității preparatului de grosimea stratului de aer. Pentru construirea graficului utilizați hârtie milimetrică.

5. Determinarea activității preparatului radioactiv, și absorbției radiației de către diferite substanțe:

Nr. experienței	Elementul	Grosimea stratului, d, mm	Perioada de timp, t, min	Numărul de impulsuri, N	Activitatea sumară, Imp/min $A_s = \frac{N}{t}$	Activitatea preparatului radioactiv, imp/min $A = A_s - A_f$
1	Aluminiu	0,5	1			
2	Fier	0,5	1			
3	Cupru	0,5	1			
4	Plumb	0,5	1			
5	Cauciuc cu plumb	0,5	1			

6. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului și analizați rezultatele obținute.

TEMA 20: DETERMINAREA CONCENTRAȚIEI SOLUȚIILOR PRIN METODA POLARIMETRICĂ

Scopul:

1. Studierea fenomenelor ce duc la polarizarea luminii.
  2. Studierea echipamentelor ce pot crea lumina polarizată.
  3. Familiarizarea cu posibilitatea de utilizare a luminii polarizate în medicină.
  4. Construcția și principiul de funcționare a polarimetrului.
-
1. Desenați cu mâna, figurile 20.3; 20.4; 20.5 și 20.8, din manual.

2. Formula de lucru:

$$[\alpha] = \frac{\varphi \cdot 100}{cl} \quad (1)$$

$$C = \frac{\varphi \cdot 100}{[\alpha]l} \quad (2)$$

unde $[\alpha]$ - este unghiul de rotire specifică a substanței optic active;

C - concentrația substanței optic active din soluție;

l - lungimea tubului cu soluție;

φ - unghiul de rotire a planului de polarizare.

4. Determinarea unghiului de rotire specifică a substanței optic active și a concentrației unei soluții.

Soluțiile cercetate	Numărul experimentului	l, dm	$\varphi, grade$	$[\alpha], grad/\% \cdot m$	$C, \%$
1	1				
	2				
	3				
2	1				
	2				
	3				

5. Calcularea unghiului $[\alpha]$ utilizând formula (1) și concentrația utilizând formula (2).

---

7. Calculați abaterea medie pătratică (eroarea).

---

8. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului.

TEMA 23: STUDIEREA SOLUȚIILOR COLORATE PRIN METODE FOTOCOLORIMETRICE

Scopul:

1. Studierea fenomenelor de absorbție a luminii.
2. Construcția și principiul de funcționare a fotocolorimetrului.
3. Aplicația fotocolorimetriei în medicină.

1. Desenați cu mâna, figurile 23.1; 23.2 și 23.3 din manual.

2. Completați tabelul:

Numărul soluțiilor	C, %	τ , %	D
1			
2			
3			
4			
5			
X ₁			
X ₂			

3. Plasați graficul dependenței coeficientului de transmisie optică τ de concentrație, și graficul dependenței de extincției D de concentrație.

Determinați concentrațiile soluțiilor necunoscute cu ajutorul graficelor.

4. Scrieți concluziile, bazate pe propriile dumneavoastră observații asupra experimentului și analizați rezultatele obținute.